

Актуальні питання лінгвістики

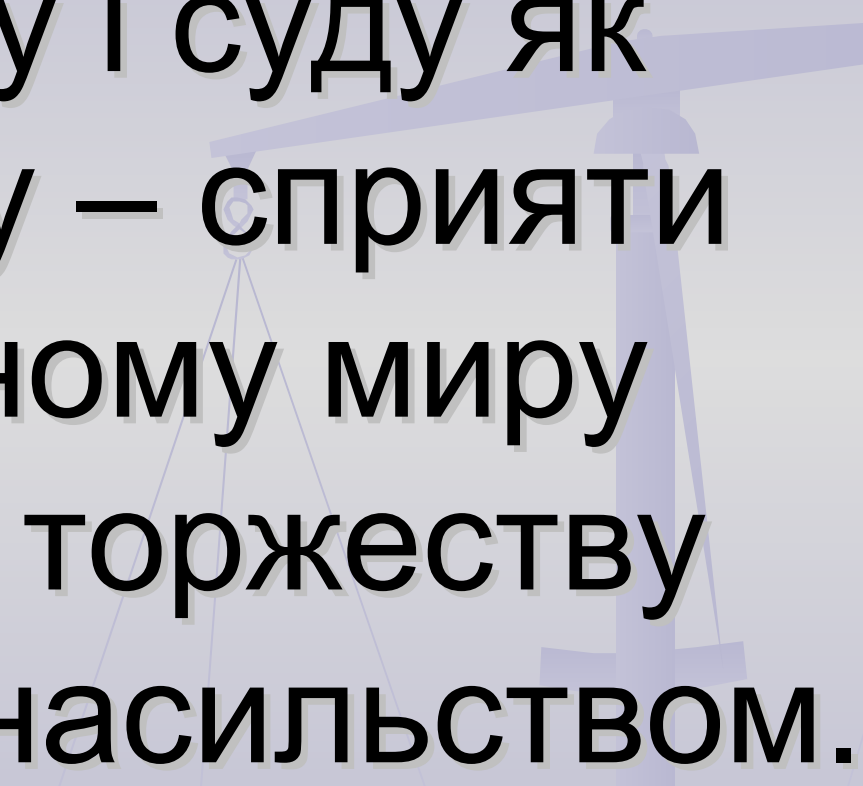
Мова права.

Юрислінгві

стика

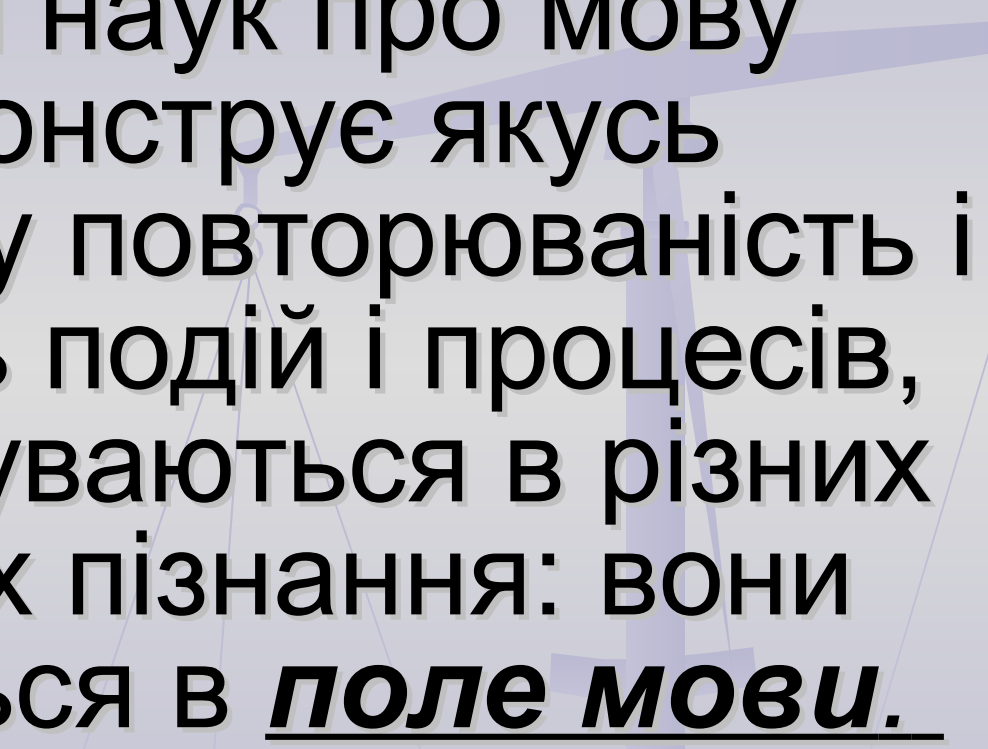
Право – це юридична мова і її наслідки

У.Проберт, американський
правознавець, професор
університету Флориди

Кінцева мета судового
процесу і суду як
інституту – сприяти
загальному миру
завдяки торжеству
мови над насильством.

Поль Рікер

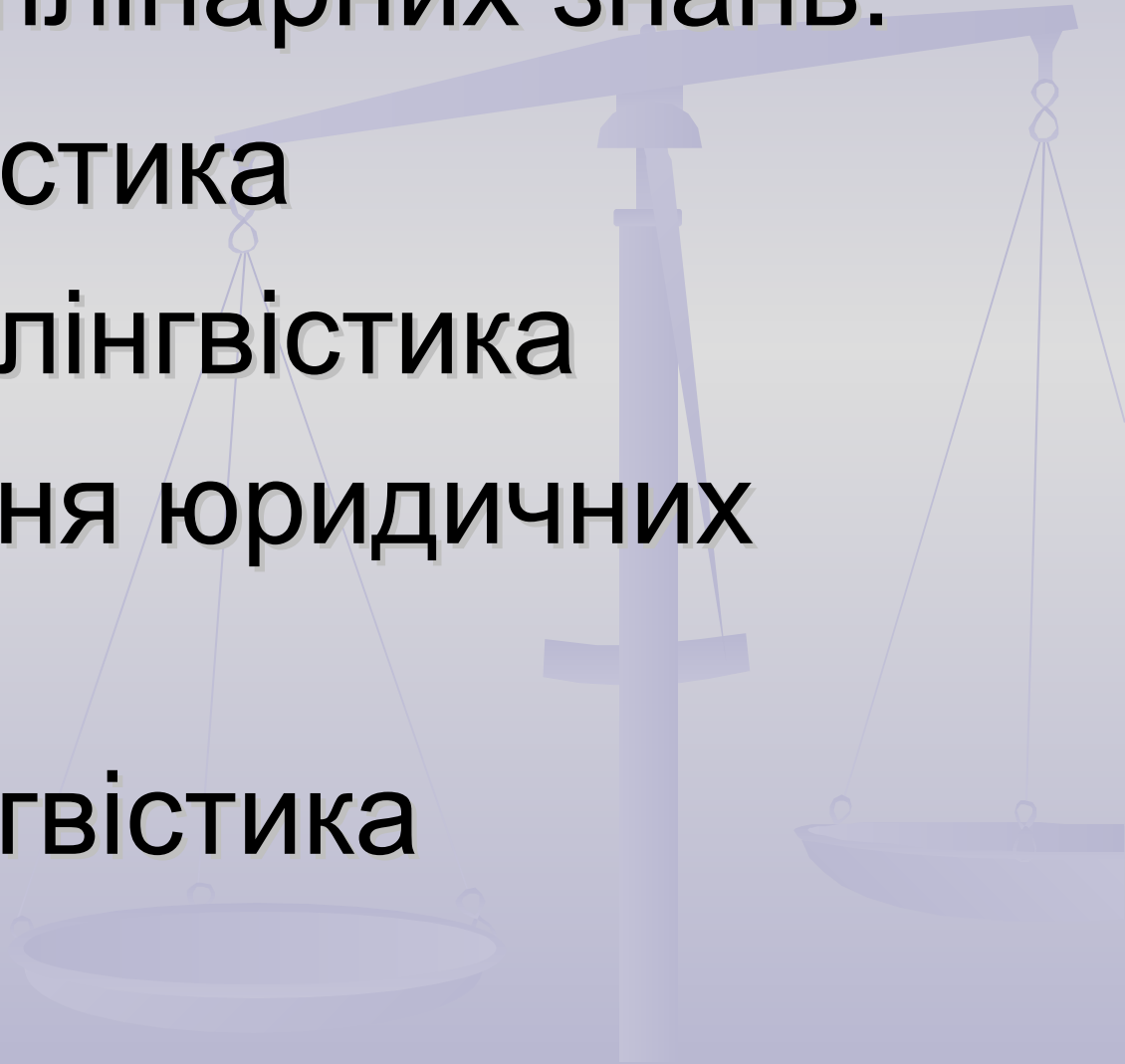
Історія наук про мову
демонструє якусь
фатальну повторюваність і
схожість подій і процесів,
що відбуваються в різних
галузях пізнання: вони
втягуються в **поле мови.**

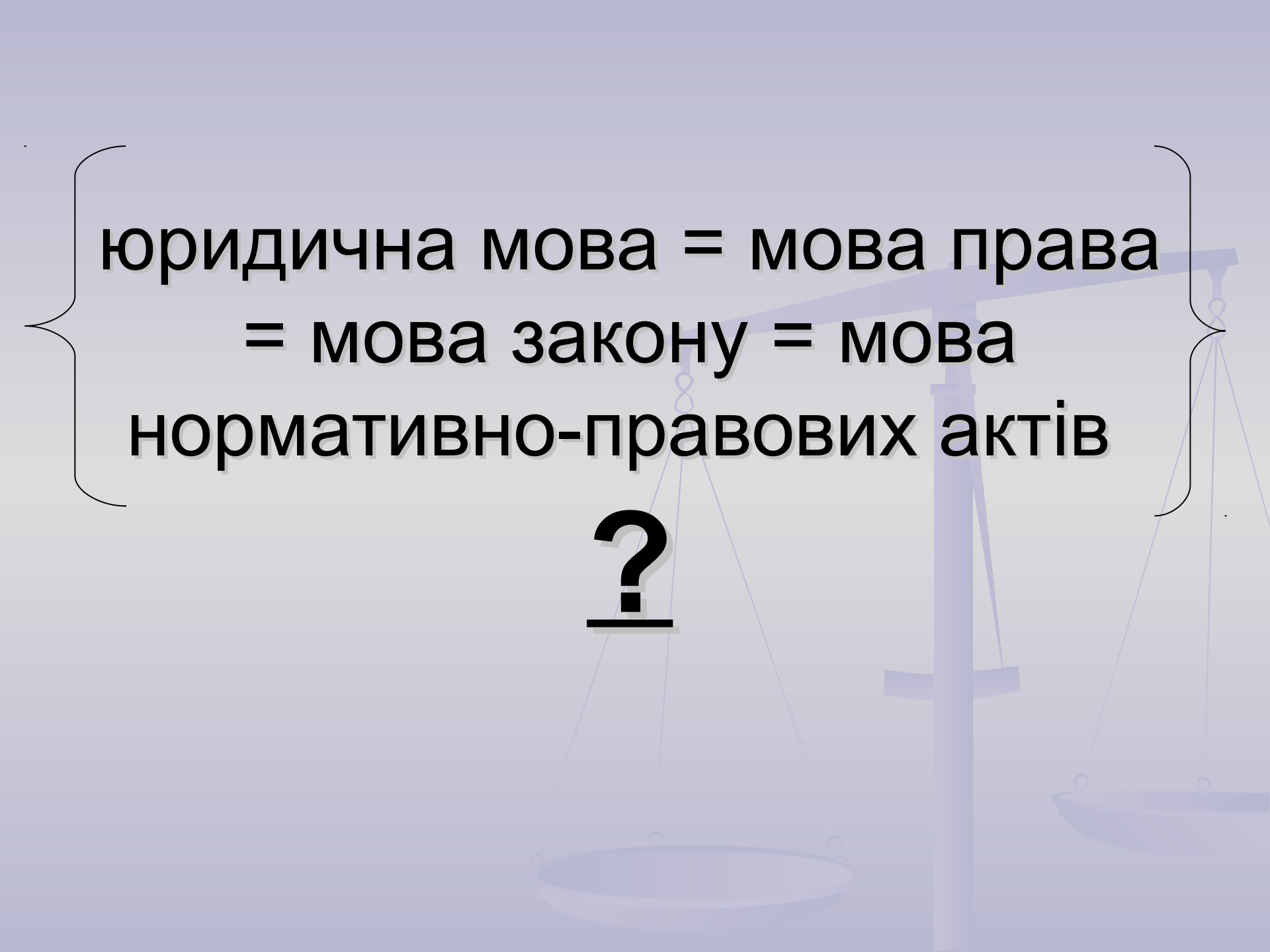
В Україні формуються групи
дотичних до лінгвістики
субдисциплін:

- Соціолінгвістика
- Психолінгвістика
- Етнолінгвістика
- Юрислінгвістика

Виникають нові галузі міждисциплінарних знань:

- юрислінгвістика
- політична лінгвістика
- дослідження юридичних технологій
- судова лінгвістика

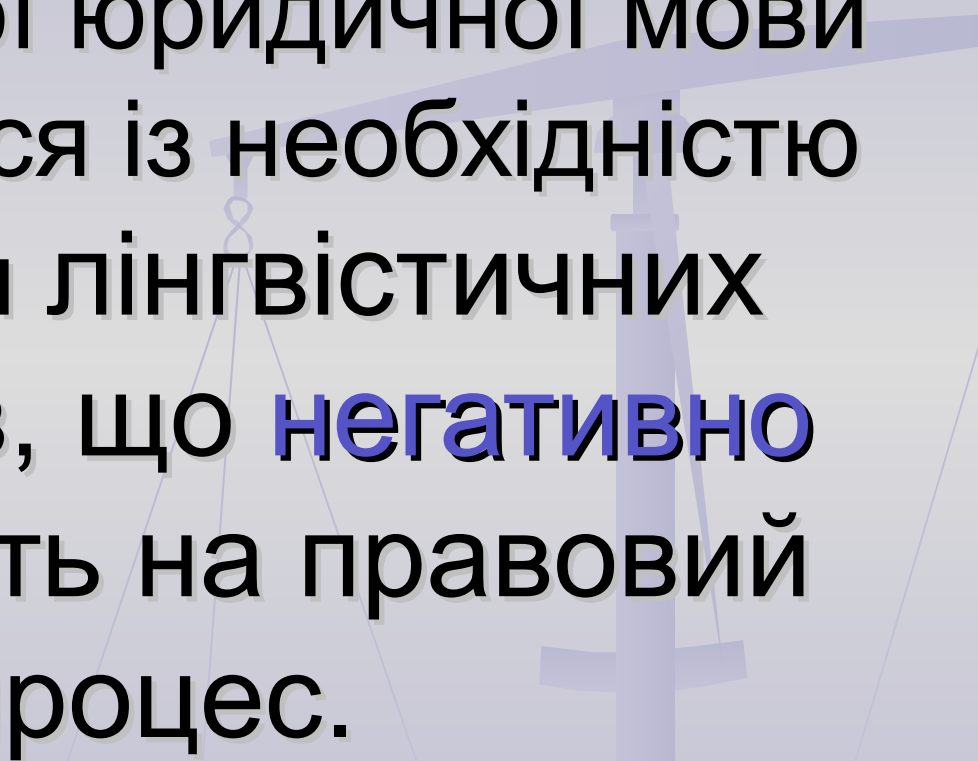

A faint, light blue background image of a balance scale, symbolizing justice or law. The scale is tilted slightly to the right.

**юридична мова = мова права
= мова закону = мова
нормативно-правових актів**

?

Актуальність питання розвитку спеціальної юридичної мови пов'язується із необхідністю усунення лінгвістичних недоліків, що **негативно** впливають на правовий процес.

Сам термін “юрислінгвістика”, його
дефініція, формулювання
предмета вивчення як особливого
самостійного феномена, що
зумовлено функціонуванням мови
у сфері права, запропоновано у
1999 році науковим колективом
Лабораторії юрислінгвістики
Алтайського державного
університету.

Юридична лінгвістика -

1. *Наука, предметом якої є вивчення ролі та функцій мови і мовлення в праві.*
2. *Сукупність методів і результатів досліджень, які стосуються зв'язків мови та правових норм і відповідають вимогам сучасної лінгвістики.*

Н.Голєв пропонує розрізняти:

Юридична лінгвістика

Юрислінгвістика

(предметом є юридичний
аспект мови
і це компетенцією
лінгвістів)

Лінгвоюристика

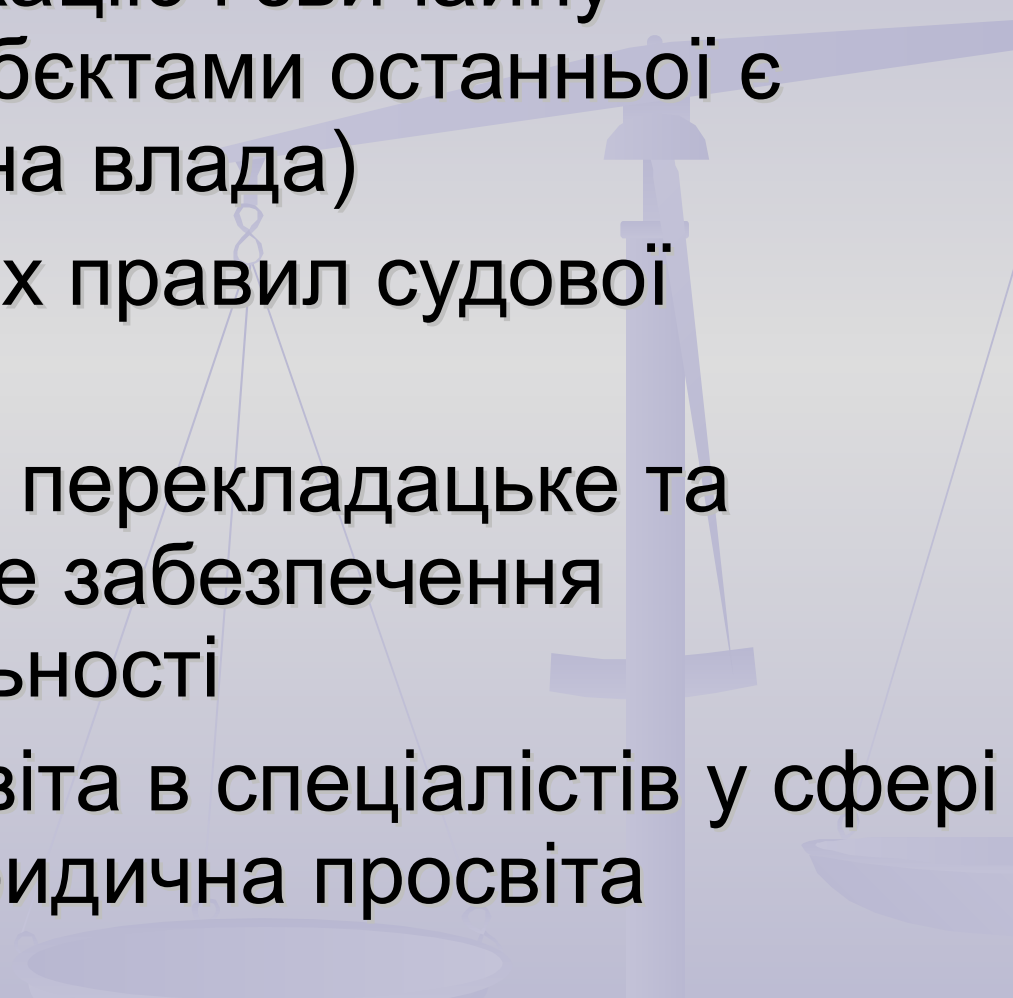
(займається мовними
асpekтами права,
є розділом
юриспруденції)

Основні аспекти юрислінгвістики:

- Створення і функціонування спеціальної юридичної мови
- Юридичне регулювання конфліктів, пов'язаних з використанням мовлення
- Регулювання соціально-мовленнєвих внутрішньодержавних і міждержавних відношень

Основні задачі юрислінгвістики

- ❖ Вивчення конфліктного (інвективного, маніпулятивного, агресивного, поліінтерпретативного) функціонування мовлення
- ❖ Принципи юридичного регулювання мовленнєвих конфліктів
- ❖ Вивчення і практична розробка юридично-лінгвістичних аспектів державної мови, мовної політики

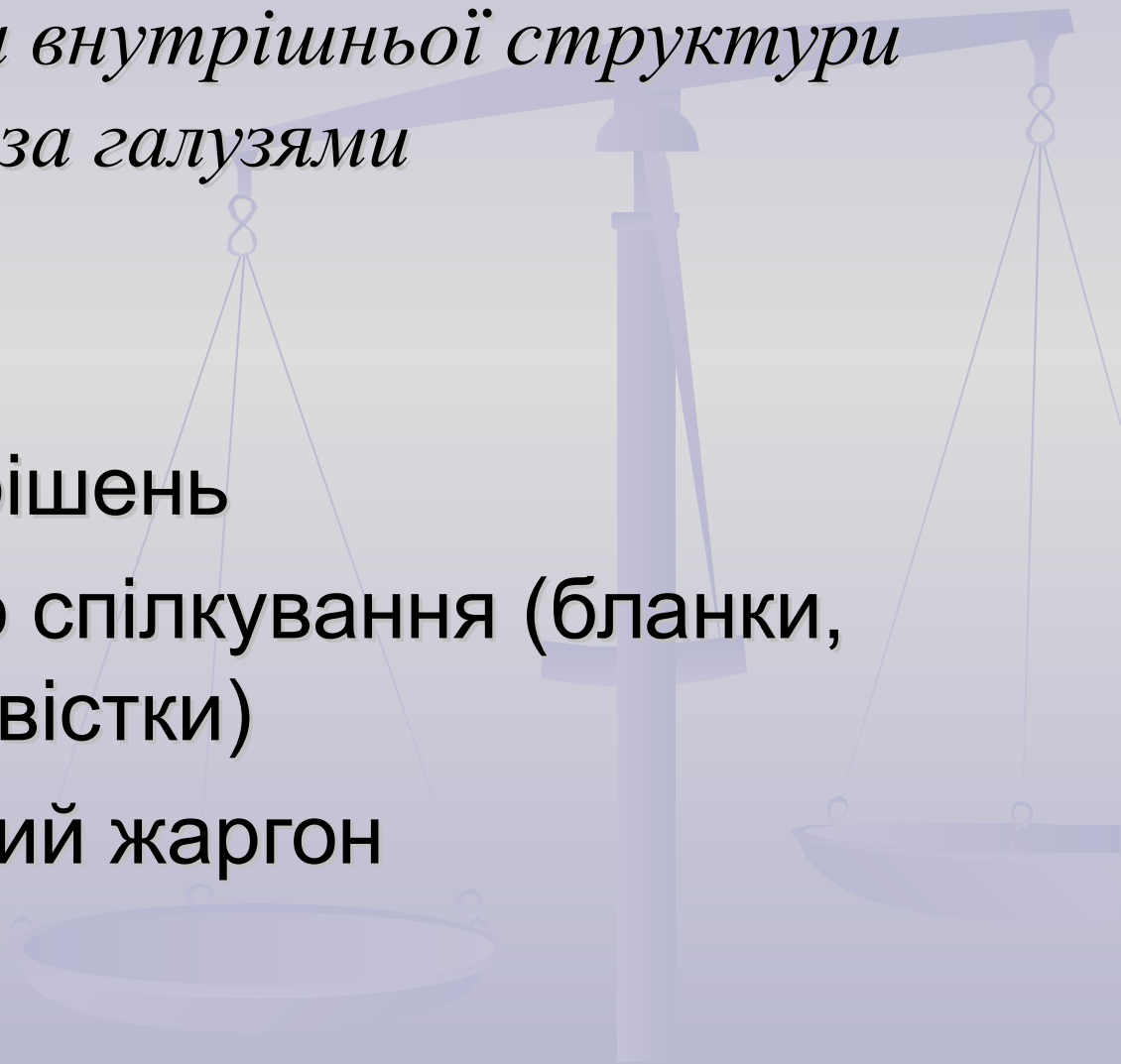
-
- ❖ Розробка юридичної мови (мови закону), яка б змогла обслуговувати спеціальну правову комунікацію і звичайну комунікацію (суб'єктами останньої є народ і державна влада)
 - ❖ Розробка єдиних правил судової експертизи
 - ❖ Термінологічне, перекладацьке та лексикографічне забезпечення юридичної діяльності
 - ❖ Лінгвістична освіта в спеціалістів у сфері права, лінгвоюридична просвіта населення

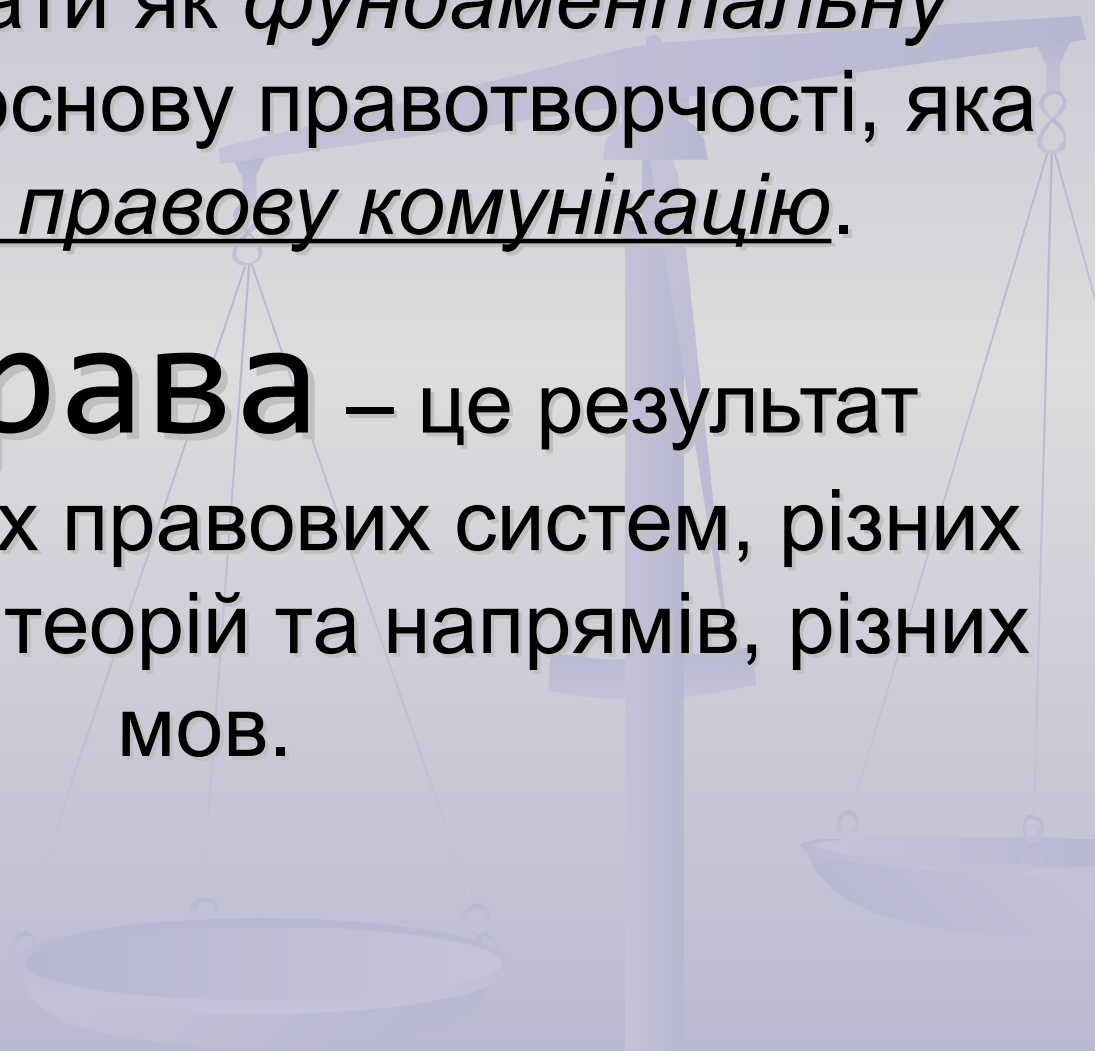

Мову права не розглядають як єдину систему. Аргументи:

▣ *характеристика внутрішньої структури юридичної мови за галузями функціонування:*

- ❖ мова законів
- ❖ мова судових рішень
- ❖ мова відомчого спілкування (бланки, формуляри, повістки)
- ❖ адміністративний жаргон

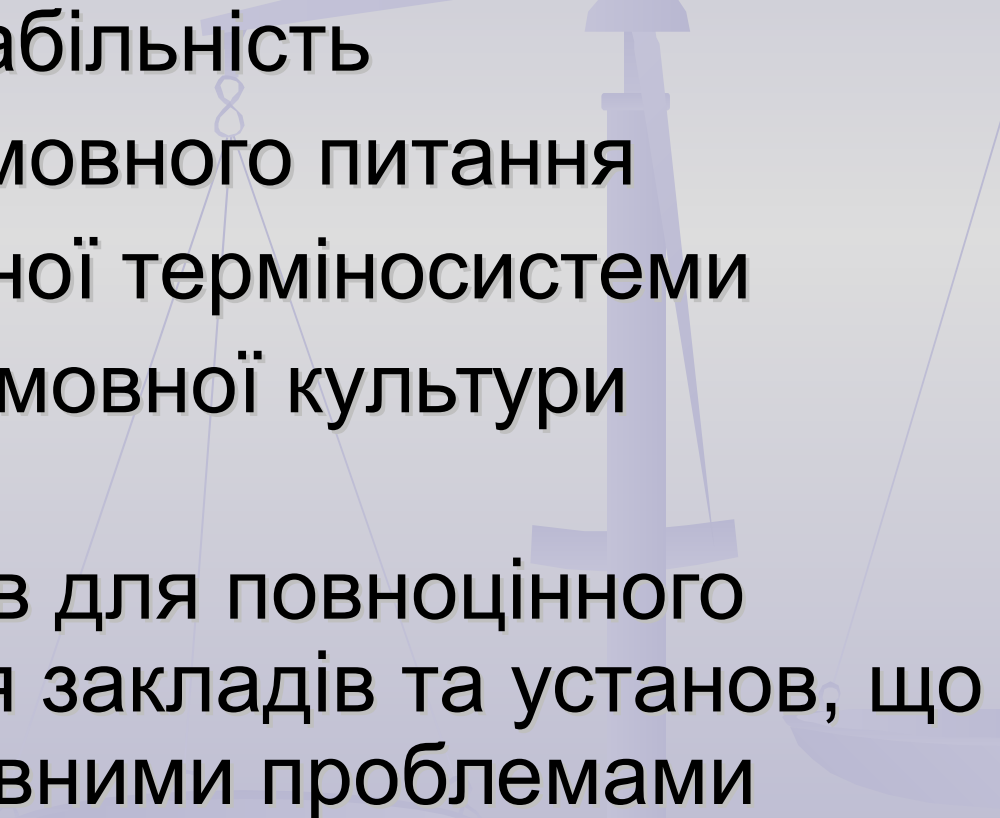

Мову права, правових актів,
слід розглядати як *фундаментальну*
субстанцію – основу правотворчості, яка
забезпечує правову комунікацію.

Мова права – це результат
взаємодії різних правових систем, різних
наукових шкіл, теорій та напрямів, різних
МОВ.

Основні чинники невизначеності та неврегульованості мови правових актів:

- політична нестабільність
 - невирішеність мовного питання
 - відсутність єдиної терміносистеми
 - низький рівень мовної культури законодавця
 - відсутність умов для повноцінного функціонування закладів та установ, що займаються мовними проблемами
-

**На відміну
від
юристів,
увагу
мовознавці
в
привертає
питання
входження
юридичних
термінів до
системи
літературн
ої мови.**

Порівняйте:

**“Старі”
лінгвістич
ні терміни:**

**НОРМА,
ЗАКОН,
ПОСТАНОВА**

“Нові:”

**АКТ(мовленнє
вий), СУБЄКТ,
ПРЕЗУМПЦІЯ
, КОДЕКС,
УЧАСНИКИ
(мовленнєвої
ситуації),
ПРЕЦЕДЕНТ.**

Мова права — одна з професійних мов, що виникли на основі літературної національної мови (поряд з мовами медицини, техніки, мистецтва тощо).

Вона містить у собі низку відносно
самостійних видів:

- ❖ мову законодавства і підзаконних правових актів,
- ❖ мову правозастосовної практики,
- ❖ мову юридичної науки і юридичної освіти,
- ❖ мову юридичної журналістики та ін.

Дякую за увагу!

